

LAURA HENRY-ALLAIN MBE

OLIKA

En antirasistisk
handbok!

MIN FÄRIG,

Låt oss prata om rasism,
antirasism och självkänsla!

DIN FÄRIG

Illustrationer av ONYINYE IWU

MILJÖ OCH HÅLLBARHET

På OLIKA vill vi värna det hållbara och klimatkloka läsandet. Därför trycks våra böcker på andra sidan Östersjön, i Baltikum. Boken är tryckt på ett återvunnet FSC-märkt och EU-blommanmärkt papper. EU-blomman är EU:s motsvarighet till Svanen. Boken är tryckt på ett Svanenmärkt tryckeri i Riga.

Lite närmare, lite dyrare, mycket bättre!

EN BOK HAR ETT LÅNGT LIV

Det bästa sättet att återvinna en bok är att ge bort den! Förskolan, skolan, vännen, grannen, det lokala biblioteket eller second hand – möjligheterna är många. Vill du ändå kasta boken finns två olika sätt. Är boken Svanenmärkt sorterar du den som tidning. Är boken inte Svanenmärkt, ta bort pärmen och sortera den som brännbart. Bladen som återstår sorteras som tidning.

Läs mer om hållbarhet och vårt aktiva klimatarbete på olika.nu

VI TROR PÅ FÖRÄNDRING!

Och vi tror på ett hållbart samhälle. Därför är den här boken tryckt på återvunnet papper. Det gör att fler träd kan stå kvar och suga åt sig koldioxid.

Vi jobbar aktivt för att minska våra utsläpp av koldioxid och att byta från nytt papper till återvunnet papper är endast en av alla de saker vi gör. Vårt mål är att bidra till att bromsa jordens uppvärmning.

Tillsammans kan vi klara det!

ÅTERVUNNET
PAPPER

OLIKA

Ut med stereotyper – in med möjligheter

OLIKA förlag AB 2023

www.olika.nu

Titel: Min färg, din färg

Boken är ursprungligen utgiven av Ladybird, en del av Penguin Random House i England. Originaltiteln är My skin, your skin.

Skrivit: © Laura Henry-Allain MBE

Illustrerat: © Onyinye Iwu

Faktagranskning: Tobias Hübinette, docent i interkulturell pedagogik vid Karlstad universitet

Översättning: OLIKA i samarbete med Rafalea Stålbalk Klose

Papper: Återvunnet papper, Cyclus Silk 150 gram, från Lecta, producerat i Le Lardin-Saint-Lazare i Frankrike

Tryck: Dardedze Holografijā i Riga, i Lettland

Första utgåvan, första upplagan

ISBN 978-91-89405-30-1

Europas
motsvarighet till
Svanenmärket.

Till min kära son Rian och hans goda vän Ryan Skelly.
L. H. A. MBE

Till min man Curtly.
Tack för stöd och uppmuntran, för skratt och sällskap
under alla helger jag arbetat.

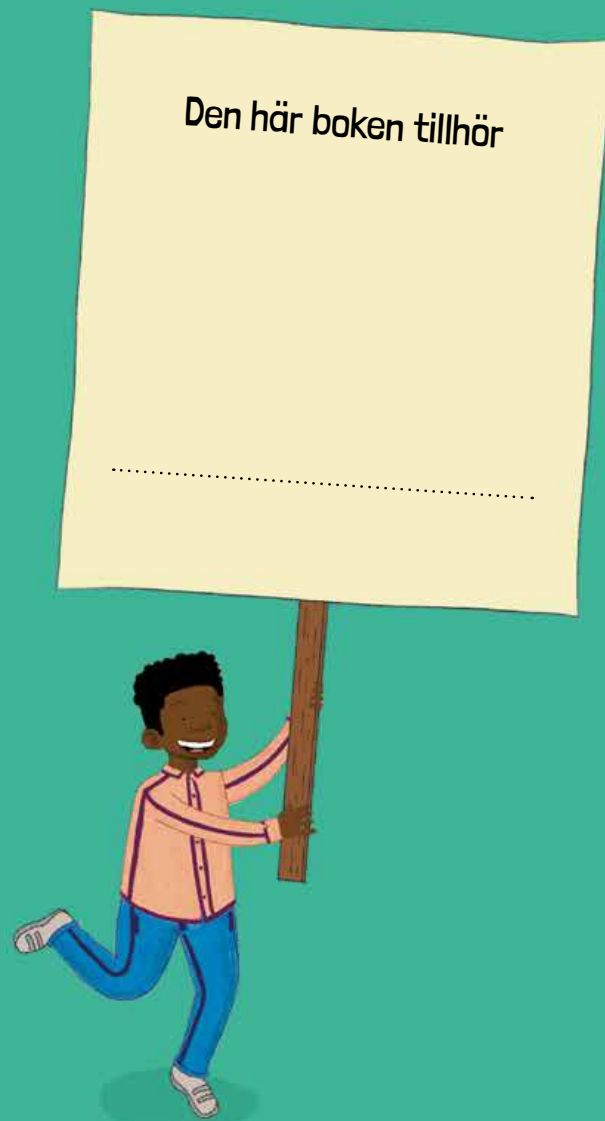
Till min son Kamis.
Du kom i sista sekunden. Tack för att du är här!
O. I.

MIN FÄRG, DIN FÄRG

LAURA HENRY-ALLAIN MBE

Illustrationer av
ONYINYE IWU

”Det finns bara en ras och det är människorasen”

är ett citat som en del kanske har hört tidigare. Inom antropologin råder konsensus om att det bara finns en art av människan, homo sapiens.

I Sverige är ras ett känsligt ämne som bruna, svarta och vita känner sig obekväma med. Det beror dels på att ämnet är så nytt i Sverige, dels för att det lätt blir lite defensivt men också genant, obekvämt och aggressivt. Termen används i Sverige oftast enbart i samband där det pratas om djurarter. Emellertid används termen i många delar av världen regelbundet för att definiera och beskriva människors hudfärg och nationella eller etniska ursprung.

Huruvida vi i Sverige bör använda termen ras om människor diskuteras idag på riksdagsnivå. Akademiker och antidiskrimineringsorganisationer hävdar att vi måste använda termen eftersom så många skiljer på människor utifrån utseende och, ja, ras. På samma sätt som vi inte kan prata om sexism och könsförtryck utan att prata om kön, kan vi inte prata om rasism utan att prata om ras.

Min färg, din färg är en bok som är före sin tid. Att prata om termen ras för att prata om rasism med barn är inte bara modigt, det är viktigare än någonsin. Genom att prata om rasism, kan vi bättre utrusta våra barn med verktyg för hur de ska bemöta det.

Rafaela Stålbalk Klose

Rafaela är en svensk-brasiliansk journalist som framför allt skriver om frågor som rör identitet, kultur och kön ur ett socialt perspektiv.

Vi är alla olika.

Vår hudfärg är olika.
Vår ögonfärg är olika.

Vi är små eller stora,
korta eller långa.

Tänk på alla människor som du känner, som de i din familj,
din kompis eller din lärare. Hur är de olika varandra?

Vi kan ha en arm,
eller två.

Vi kan vara religiösa
eller inte.
Om vi är religiösa kan
vi vara buddhister,
muslimer, kristna,
judar eller hinduer.

Familjer ser olika ut.
Vi kan bo i ett eller flera hus.
Vi kan bo i ett familjehem
eller med en pappa,
två mammor, en mormor
eller en farfar.
Hur ser din familj ut?

Våra olikheter gör oss fantastiska!

Det är kul att prata om
och fira olikheterna.

Vi har båda
brunt hår, men mitt
är kort och rakt, och
ditt är lockigt.

Du har två föräldrar
som båda föddes i England,
men min pappa kommer från
Gambia och min mamma
från Skottland.

Var **stolt** över det som
gör dig olik andra. Det hjälper
andra att vara stolta över
sina olikheter också.

Vad gör dig fantastisk?

Människor som har liknande hudfärg sägs ofta tillhöra samma ras.
Människor som har samma ras har ibland samma form på läppar och ögon.

Ordet **ras** är bara ett sätt att gruppera människor på – det betyder inte att alla i gruppen är likadana, även om deras hud har liknande färg eller deras läppar och ögon har liknande form.

Du ska vara stolt över din hudfärg, dina läppar, ditt hår och varje del av dig.

Du är fantastisk.

Vår **kultur** är sättet som vi gör saker tillsammans på. Som vilka högtider vi firar. Olika kulturer gör världen större, bättre och mer spännande. Kultur är inte samma sak som ras.

Världen är full av folk från olika raser.
Det är det som gör världen så kul och intressant!

När vi känner till att det finns olika raser kan vi börja prata om dem. Vissa människor tycker det är svårt att prata om ras. Men **alla** kan lära sig.

Min vän är brun.

Min kusin är beige.

Min pappa är ghanan och min mamma är kines.

Vilken färg har din hud? Känner du många som har en annan hudfärg än dig? Några få, eller inga alls?

Vad är rasism?

- ▶ Rasism uppstod för länge sedan när vita människor ville ha kontroll över människor som inte var vita.
- ▶ Rasism handlar om makt och är ett system som är djupt inbäddat i vårt samhälle.
- ▶ Rasism är att behandla någon dåligt på grund av hans hudfärg eller utseende.
- ▶ Rasism handlar inte alltid om att säga taskiga saker till någon; det handlar också om sånt som görs för att stoppa icke-vita människor från att behandlas på ett jämlikt sätt.
- ▶ Rasism är när vita människor tror att de är bättre än till exempel svarta människor eller asiater, och behandlar dem på ett dåligt sätt.
- ▶ Rasism är när en organisation eller skola bara har vita människor som bestämmer, och de säger att det är så för att de inte kunde hitta någon svart eller asiat som var bra nog för jobbet.

**Rasism är
FEL**

**Det är
ALDRIG OKEJ
att vara rasist.**

Det är **INTE OKEJ**
för någon att
behandla någon
annan annorlunda
på grund av
hens ras.

Det är **INTE OKEJ**
för någon att tro
att hen är bättre än
någon annan
på grund av
sin ras.

Om du hör att ett barn
säger eller gör något
rasistiskt ska du säga:

**Det är
fel!**

Om du känner dig rädd kan
du berätta för en förälder,
en pedagog, en lärare
eller en vuxen som får dig
att känna dig trygg. Säg:
"Någon sa rasistiska saker".
Då kan de vuxna stötta dig.

Människor kan vara rasister överallt ...

Hemma

eller i skolan,

på en helig plats

eller i en butik.

De kan vara rasister i sättet de pratar eller sättet de beter sig på.

En del människor riktar sin rasism mot vissa grupper.
Till exempel rasism mot människor med brun och svart hudfärg,
det kallas för afrofofi eller antisvart rasism.

Att bete sig rasistiskt är **ALDRIG OKEJ.**

Jag är fantastisk.

Min hud är vacker.

Jag är unik.

Laura Henry-Allain MBE är en internationell och prisbelönt specialist på barns utveckling.

Onyinye Iwu är en nigeriansk illustratör och författare.

Författaren vill tacka Liz Pemberton, "The Black Nursery Manager", och Dr. Eunice Lumsden, professor i små barns utveckling vid Universitetet i Northampton.

Boken vill ge alla barn möjlighet till en stark självkänsla och självvärde, oavsett hudfärg. Den är skriven av Laura Henry-Allain som är expert på barns utveckling i unga år och som jobbar med att stötta föräldrar, lärare och andra i att förklara vad rasism är, varför rasism är fel och vad barn kan göra om de själva blir utsatta för rasism eller ser någon annan bli det.

Författare

Illustratör

Laura Henry-Allain är en prisbelönt författare, föreläsare och filmproducent som bor i London. "Jag skrev den här boken för att ge alla barn en möjlighet att diskutera rasism och ras så att de barn som växer upp inte blir rasister när de är vuxna. Jag älskar att skriva om hur barnen kan ta makten och känna sig stärkta, jag vill förmedla att de kan göra vad de vill oavsett hudfärg.

Det jobbiga var att sätta ord på rasismen."

Onyinye Iwu är lärare och illustratör med bakgrund inom arkitektur och design. Hon föddes i Italien av nigerianska föräldrar och flyttade till England som tonåring. "Jag ville bli lärare så att jag kunde vara en förebild för unga svarta och skapa positiva platser för dem. Under min uppväxt i Italien mötte jag rasism varje dag och det vill jag vara med och ändra på, jag hoppas att boken kan bidra till det!"

Förord av
**Rafaella
Stålbalk Klose**
faktagranskad av
Tobias Hübinette

Min färg, din färg

är en **unik handbok** som hjälper barn och vuxna att prata om **antirasism** och **rasism**.

Boken vill ge alla barn en **stark självkänsla** och **självvärde** oavsett hudfärg.

Boken är skriven av Laura Henry-Allain som är expert på barns utveckling. Hon jobbar med att stötta föräldrar, pedagoger och lärare i att förklara vad rasism är, varför rasism är fel och vad barn kan göra om de själva eller någon de känner blir utsatt för rasism.

Boken är illustrerad av den nigerianska illustratören Onyinye Iwu. Den innehåller förklaringar av viktiga ord och koncept på ett enkelt språk och med tydliga exempel. Målet är att boken tillsammans med samtal ska ge barn förståelse för vad rasism är och hur de kan bli antirasister redan när de är små. Läs den hemma, på förskolan eller i skolan.

Laura Henry-Allain

Onyinye Iwu

ISBN 978-91-89405-30-1

9 789189 405301

ÅTERVUNNET
PAPPER

Genväg till
olika.nu

Ut med stora typer - in med möjligheter!

OLIKA